

Informatie betreffende de situatie rond Oekraïne, vrijdag 11 maart 2022

- Highlights meeting Putin met Russische Ministerie van Financiën
 - Update sancties
 - Grondstoffen
 - Tewerkstellingsvergunning gevluchte Oekraïners
 - Samenvatting Tweede Kamerdebat Oekraïne
-

Highlights meeting Poetin met Russische Ministerie van Financiën

Gister had Poetin een bijeenkomst met het Russische Ministerie van Financiën, die live te volgen was. Hierin bespraken zij onder andere de sancties die door landen opgelegd zijn en tegensancties die Rusland overweegt. Een paar hoofdpunten hiervan zijn:

- Rusland beschouwt alle internationale sancties tegen Rusland als illegitiem. Zij doen er alles aan om de problemen die zich als gevolg hiervan voordoen op te lossen.
- MinFin neemt maatregelen om de uitstroom van kapitaal te beperken en zal samenwerken met de Russische centrale bank om de stabiliteit van het financiële systeem te waarborgen.
- Rusland is van plan de dienstplichtregels te wijzigen zodat een dagvaarding per post kan worden verstuurd, meldt Nexta tv. Als een dienstplichtige geen brief ontvangt en niet zelf naar het wervingsbureau gaat, wordt dit als een strafbaar feit beschouwd.
- Rusland wil door blijven gaan met de gas leveranties aan het Westen.
- Poetin voorspelt dat de oogst dit jaar goed blijft en het grote export potentieel blijft bestaan.

- Rusland wil dat buitenlandse schulden met de Roebel betaald gaan worden. Dan zal denivellering van de roebel met name internationale bedrijven raken.
- Het Russische kabinet vraagt de Doema om een verbod om buitenlandse schepen te laten aanmeren in Russische havens.
- Poetin geeft groen licht voor nationalisatie van buitenlandse bezittingen van bedrijven die zijn vertrokken. Het Russische EZK heeft de wet die dit regelt al klaar liggen en deze wordt naar de Doema gestuurd. Bezittingen worden eerst publiekelijk geveild en indien geen koper wordt gevonden kan de staat het opkopen.

NB: bovenstaande punten zijn voornamelijk aankondigingen en treden niet direct in werking. De komende weken zal blijken welke maatregelen inderdaad zullen worden aangenomen en in welke vorm. Wij zullen u daar uiteraard over informeren.

Update sancties

We would like to share with you the latest information regarding restrictive measures / sanctions following the invasion of Ukraine by Russia, as well as the latest countermeasures adopted by Russia.

1) New sanctions by the UK

Earlier today, the UK included in its consolidated lists of sanctions a number of individuals who are now subject to an asset freeze. The list includes oligarchs who are close to the Russian regime, such as Roman Abramovich and Oleg Deripaska. You may access the relevant information here: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1059928/Notice_Russia_100322.pdf.

2) New countermeasures adopted by Russia

- List of goods and equipment temporarily prohibited to export from Russia: The government has determined a list of goods and equipment previously imported into Russia from abroad, which are

temporarily prohibited from being exported from the country. The decision will be valid until the end of 2022. It was adopted pursuant to Presidential Decree “On the application of special economic measures in the sphere of foreign economic activity for the purposes of ensuring the security of the Russian Federation”.

The list includes: *technological, telecommunications, medical equipment, vehicles, agricultural machinery, electrical equipment* – more than 200 products in total, including railway cars and locomotives, containers, turbines, metal and stone processing machines, monitors, projectors, consoles and panels. The export of these goods is temporarily restricted to all foreign countries, with the exception of the member states of the Eurasian Economic Union (EAEU), Abkhazia and South Ossetia. In relation to the latter, a permitting procedure for export, approved by a separate government decree, will apply. This implies that permits for the export of goods to Abkhazia and South Ossetia will be issued by the Ministry of Agriculture, the Ministry of Transport, the Ministry of Industry and Trade, the Ministry of Digital Development and the Ministry of Natural Resources.

In addition, the Decree temporarily restricts the export of certain types of *timber* from Russia. It is banned in countries that have committed unfriendly actions. This decision will also be valid until the end of the year.

More information on this piece of legislation – in Russian – may be found here: <http://government.ru/news/44762/>.

- A draft law on *external administration* is also published. We are currently looking at the details and will share more information as soon as possible. Our initial assessment is that this legislation can be particularly problematic for foreign business in Russia. You may also find the text – in Russian – attached for your information.

Noting the difficulties in accessing the legal texts adopted by the Russian government both in their original form as well as translated in English, we would like to thank you for your understanding. We have already raised this point with the European Institutions asking for their help.

NB. Vanuit de ledenkring zijn er veel vragen binnen gekomen over de sancties. Wij hebben dit aangekaart bij de NLse overheid, die herkent dat er veel onduidelijkheid is over welke sancties er nu precies in plaats zijn tegen Belarus/Rusland. Er is vanuit de Tweede Kamer gevraagd om een volledig overzicht van de sancties.

Minister Hoekstra heeft toegezegd dit bij een nieuwe grote brief begin volgende week over stavaza Oekraïne mee te nemen.

Daarnaast hebben wij met onze koepelorganisaties in Europa aan de Europese Commissie gevraagd of er ook een helder overzicht kan komen van de sancties van andere internationale spelers (zoals de VS en het VK) en de gevolgen daarvan voor het Europese bedrijfsleven.

Grondstoffen

Met het conflict in Oekraïne worden toeleveringsketens verstoord. Luisterend naar signalen uit de sectoren en kijkend naar de import vanuit Rusland, Oekraïne en Wit-Rusland zien we afhankelijkheden op het gebied van fossiele brandstoffen, metalen, edelgassen en landbouwproducten. Rusland is een belangrijke leverancier van fossiele brandstoffen (olie, gas), metalen (nikkel, koper, palladium, aluminium) en verschillende legeringen. Oekraïne staat bekend als ‘de broodmand van Europa’ en exporteert voornamelijk graangewassen en dierlijke/plantaardige oliën en vetten, maar is

ook een belangrijke speler op het gebied van edelgassen. Hier heeft Nederland afhankelijkheden op het gebied van mais, zonnebloemolie en edelgassen. De meeste ondernemingen lijken voorlopig voldoende edelgassen op reserve te hebben, maar het is de vraag voor hoe lang. De handel met Wit-Rusland is beperkt. Wel zijn hier kleine afhankelijkheden op het gebied van houten pallets, garen en acrylonitril.

Momenteel zijn we bezig om beter zicht te krijgen op de knelpunten in de ketens binnen de verschillende sectoren. Indien u hier signalen over heeft ontvangen, zouden wij u willen vragen om deze door te geven aan onze collega Joran Rust (rust@vnoncw-mkb.nl).

TWV voor gevluchte Oekraïners

Minister Karien Van Gennip wil de wet via een spoedprocedure aanpassen zodat Oekraïners die naar Nederland zijn gevlucht en hier op termijn willen werken, worden uitgezonderd van de tewerkstellingsvergunning. Werkgevers moeten nu nog zo'n werkvergunning met strenge arbeidsmarkttoets aanvragen voor werknemers buiten de Europese Economische Ruimte. Minister Karien van Gennip (Sociale Zaken) wil de wet aanpassen zodat dit tijdelijk niet nodig is.

Overigens wil het kabinet Oekraïners eerst tijd en rust gunnen na hun vlucht voor het oorlogsgeweld. Maar op termijn is het belangrijk dat de vluchtelingen de kans krijgen mee te draaien met de samenleving, aldus Van Gennip.

Tweede Kamerdebat over de actuele ontwikkelingen in Oekraïne

10 maart 2022, debat - De Kamer debatteert met de ministers Hoekstra (Buitenlandse Zaken) en Ollongren (Defensie) over de ontwikkelingen in Oekraïne.

De militaire invasie verloopt minder snel dan Rusland had gehoopt, maar wel gestaag en nietsontziend, stelt minister Hoekstra vast. De strijd verhardt en de verhalen uit het gebied gaan door merg en been, zegt minister Ollongren. Zij sluit niet uit dat Rusland chemische wapens zal inzetten, wat niet betekent dat dit ook gaat gebeuren.

Onderhandelingen

Rusland en Oekraïne onderhandelen over de voorwaarden waaronder de oorlog gestopt kan worden. We moeten alles doen om aan deze waanzin een einde te maken, zegt Van Dijk (SP).

Er lijkt weinig voortgang te zitten in de gesprekken tussen Rusland en Oekraïne, ziet Sjoerdsma (D66). Hij betwijfelt of er überhaupt afspraken zijn te maken met de Russische president Poetin.

Als je ziet hoe afschuwelijk de gevolgen zijn voor de burgerbevolking, moet je wel inzetten op diplomatie, zegt Hoekstra, en onderhandelen over beëindiging van het conflict. Hij hoopt dat het lukt om zo veel mogelijk landen te overtuigen om zich uit te spreken tegen de Russische inval.

Sancties

We moeten de tegen Rusland ingestelde sancties streng handhaven, zegt Brekelmans (VVD), en waar mogelijk de druk opvoeren. Hij wil onder andere de export van technologie voor olieproductie verbieden en de import van olie afbouwen.

Ook Dassen (Volt) wil kijken naar aanvullende sancties, die kunnen helpen om Poetin een halt toe te roepen. Welke sancties zijn al van kracht en wat zit er nog in de gereedschapskist, vraagt Ceder (ChristenUnie).

Er is al een breed sanctiepakket, zegt minister Hoekstra. De Europese Commissie kijkt onder andere nog naar hoe je (de omgeving van) oligarchen kunt raken en het betalingssysteem SWIFT.

We winnen er niets mee, zegt De Roon (PVV), maar gaan er wel veel door verliezen. Hij denkt niet dat sancties helpen om Rusland op andere gedachten te brengen. Ze treffen vooral gewone burgers, in Rusland en in Nederland.

Afhankelijkheid

Europa is afhankelijk van kolen, olie en vooral gas uit Rusland. Veel woordvoerders vinden dat ongemakkelijk nu Rusland Oekraïne binnen is gevallen. Het land is een benzinstation met kernwapens, zegt Piri (PvdA), bemand door een onvoorspelbare dictator.

Niet alle Europese landen kunnen stoppen met de invoer van Russisch gas, zegt Van der Lee (GroenLinks). Maar hij denkt dat Nederland dat wél zou kunnen doen. Ook Teunissen (PvdD) wil af van de import van Russische olie en gas. Zij dringt daarom aan op een noodbesparingsplan. Maar Van Haga (Groep Van Haga) vindt dat niet realistisch: als we afzien van de import van Russisch gas, dan stort onze economie in.

Naast de afhankelijkheid van energie moeten we volgens Van der Plas (BBB) ook oog hebben voor de voedselzekerheid. Rusland en Oekraïne zijn belangrijke exporteurs, bijvoorbeeld van zonnebloemolie. Daarom moeten we volgens haar onze eigen boeren en vissers koesteren.

Militaire steun

Kunnen de NAVO en Europa meer doen om Oekraïne militair te helpen? Kuzu (DENK) denkt van wel. Waarom wordt er geen no-flyzone ingesteld boven Oekraïne? En is er echt geen mogelijkheid om gevechtsvliegtuigen te leveren?

Het zou onverstandig zijn als de NAVO een no-flyzone zou afdwingen, zegt minister Hoekstra. Dat zou het risico van een direct conflict met Rusland vergroten. Hetzelfde geldt voor het leveren van gevechtsvliegtuigen door de NAVO. Minister Ollongren wijst op de Nederlandse inzet op de oostflank van de NAVO.

We zouden neutraal moeten blijven, vindt Van Houwelingen (FVD). Het sturen van wapens gooit olie op het vuur van het conflict, dat in zijn ogen vooral is ontstaan door het sluiten van het associatieverdrag door Oekraïne met de EU.

Kerncentrales

De oorlog in Oekraïne mag niet leiden tot een nucleaire ramp, betoogt Mulder (CDA). Zij wil dat er een VN-mandaat komt op basis waarvan kan worden ingegrepen bij nucleaire sites en pleit voor onafhankelijke waarnemers.

De situatie van de Oekraïense kerncentrales is en wordt besproken in het IAEA, het Internationaal Atoomenergieagentschap, zegt Hoekstra. Hij is het ermee eens dat het goed zou zijn als er IAEA-waarnemers gestuurd worden.

Vluchtelingen

Hoe zorgen we ervoor dat Oekraïense burgers zich in veiligheid kunnen brengen? Verschillende woordvoerders vragen naar het instellen van humanitaire corridors. De bescherming van mensen zou dé topprioriteit moeten zijn, beklemtoont Simons (BIJ1). Daarvoor is het ook belangrijk dat hulporganisaties toegang krijgen tot het gebied.

Moldavië vangt relatief veel vluchtelingen uit Oekraïne op. Doet de EU genoeg om het land daarbij te helpen? Het land heeft steun nodig, erkent minister Hoekstra. Daarom heeft Europa besloten om hulpgoederen te sturen. Verdergaande steun blijft op de agenda staan.

Defensie-uitgaven

We moeten de daad bij het woord voegen, zegt Stoffer (SGP). Hij is blij dat veel woordvoerders zich hebben uitgesproken voor het verhogen van de Nederlandse defensie-uitgaven. Zij zouden het initiatiefwetsvoorstel van de SGP moeten steunen om de NAVO-norm van 2% wettelijk vast te leggen.

De Russische inval verandert de veiligheidssituatie, concludeert minister Ollongren. Dit betekent dat Nederland en andere Europese landen versneld hun defensie moeten versterken.

Economische gevolgen

Het tijdperk van gratis geld is voorbij, stelt Eppink (JA21) vast. De oorlog in Oekraïne heeft volgens hem zulke grote gevolgen dat Nederland goed moet nadenken over waar het geld aan uitgeeft. Kunnen we ons nog wel een stikstoffonds van 25 miljard en een klimaatfonds van 35 miljard veroorloven nu de koopkracht zo onder druk staat?

De Kamer debatteerde eerder op 28 februari over Oekraïne. Zij stemt op 15 maart over de tijdens het debat ingediende moties.
